50ste jaar. — Nr 114. Donderdag 24 September 1903.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever **Groote Markt, n° 37-39, Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT
Driemaa per week **6** franks per jaar.
Twee » **8** »
Een » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 24 SEPTEMBER 1903.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren *DONDERDAG 15 OCTOBER.*

Op de markt van TONGEREN van donderdag waren te koop gesteld : 349 koeien en kalveren, 211 vette varkens, en 1646 magere varkens.

LAUW. — DROEVIG PLECHTIGHEID. — Verleden vrijdag was heel de gemeente in onze ker vergaderd om tegenwoordig te zijn aan den lijkdienst en begrafenis der twee gebroeders Esters, welke in de fabrieken Cockerill, van Seraing, zoo droevig aan hun einde kwamen.

Onze lezers weten dat de verongelukten op de gieterij bezig waren, toen — uit een bovengehaalden bak — zware ijzeren sintels naar beneden stortten en de twee broeders doodelijk gekwetst ten gronde wierpen.

HASSELT. — Na den burgemeester, de Bank ! Men weet dat verleden week dieven kwamen in de woning van den burgemeester van Hasselt. Nu hebben zij gepoogd de « Banque Centrale » te bestelen. Zij hebben gepoogd een venster open te breken, maar daardoor brachten zij de electrieke bel in beweging en daarop snelde de bewaker toe, zoodat de dieven hunne expeditie moesten opgeven. Wiens beurt zal het nu zijn ?

MAESEYCK. — VORMSEL. — Mgr Rutten, bisschop van Luik, zal op 13 October a.s. het H. Vormsel toedienen aan de kinderen van het kanton Maeseyck. De geliefde Kerkvoogd, zal bij zijn eerste bezoek aan de hoofdplaats zijner geboortestreek, plechtig ontvangen worden. Een comiteit wordt gevormd ten einde de plechtigheden en versieringen te regelen.

VELM. — NIEUWE STATIE. — Onze gemeente zal binnen kort eene nieuwe statie bekomen. De werken werden verleden maandag morgen te Hasselt aanbesteed, te weten : de statie, mits 18481 fr. 38 en het huis voor den wachter, mits 5969 fr. 45, aan den heer Willem Drijvers, ondernemer te St-Truiden.

Er worden stappen aangewend tot het verkrijgen van eene « halte » te Attenhoven, in vervanging van den « stilstand », welke nu bestaat.

COTHEM-BOORSHEIM. — Gisteren vertrokken uit Antwerpen twee Paters Minderbroeders, naar de chineesche missiën van Hou-pé. Zij zullen op 30 dezer te Genua inschepen en gaan den goddelijken akker bewerken, waar pater Victorinus hem met zijn martelaarsbloed bevruchtigde. De twee priesters zijn de E. P. Nathalis Gubbels, van Cothem en de E. P. Frederik Verbaegen, van Mechelen.

DE PRIJS DER NOOTEN. — De nooten die dit jaar overvloedig zijn, worden 6 a 8 fr. de 1000 stuks betaald op de markten van Luik. Er komen gansche wagons aan.

In Limburg worden de nooten 6 a 8 fr. de 100 kilos betaald.

Hollandsch Limburg.

MAESTRICHT. — *Een mensch voor 4 cent of een druppel gedood.* — Vrijdag te 8 1/2 ure is alhier op de Ezelmarkt een vreeselijk drama afgespeeld.

Zekere L. M. ontmoette een hem onbekende man, H., in de Bonnefantenstraat en zonder dat er eenige belangrijke woordenwisseling had palats gehad, grijpt L. M. zijn knipmes en slaat hem links boven 't hart eene diepe, vreeselijke wonde. Deze niet vermoedende zoo zwaar getroffen te zijn, ging zoo lien passen in de richting zijner woning, aan den ingang der straat, kwam hem een meisje tegemoet, aan wie hij vroeg : Wat heb ik toch ?

Nog voor hij een antwoord kon afwachten, begon hij te wankelen en viel.

Onmiddelijk snelden de lieden, op 't gerucht aandachtig geworden, toe en droegen hem naar zijn zwager bij wie hij inwoonde.

Daar legde men hem in de woonkamer neer, en ontbood aanstonds twee doctoren die dan ook onmiddelijk verschenen, nl. Dr Schmedding en Dr Nijst.

Deze bestadigden dat het mes de longen had getroffen en de hartader was doorgesneden.

Intusschen snelde de maréchaussées onmiddelijk naar de woning van den dader, in den Heksenhoek, drongen binnen, nam daar het mes in beslag en bracht dit onmiddelijk naar het huis van den getroffene, om het den geneesheer ter vergelijking met de wonde te stellen.

Het geneeskundig onderzoek had echter maar eenige minuten geduurd, want nog geen kwartier was de gewonde binnen de genoemde woning gebracht of hij was reeds een lijk.

Het slachtoffer is 43 jaar oud, ongehuwd. Hij was een oppassend man en ploegbaas op een brikkenwerk.

De dader is gekend als de gekke Tienus. Hij heeft reeds in een krankzinnigengesticht gezeten. Hij is 32 jaar oud, gehuwd en vader van 2 kinderen. Hij was een zachtzinnig man als hij nuchter was ; eens dronken, dan was hij razend.

De gek kwam den ploegbaas tegen en vroeg hem 4 cent voor eenen borrel. Het slachtoffer, dat hardhoorig was, antwoordde : Wat moet ge ?

De dronkaard wierd hierop kwaad, nam zijn mes en stak den ploegbaas dood. Hij is onverantwoordelijk. Toen de gendarmerie hem gevangen nam, scheen hij niets te weten.

—o— NIEUWE BRUG OVER DE MAAS. — In de memorie van toelichting op de staatsbegrooting voor 1904, hoofdstt. IX W.A.&N. spreekt de minister al zijn vermoeden uit dat er zal behooren te worden besloten tot den bouw van eene nieuwe brug over de Maas te Maestricht.

BINNENLAND.

EENE BELEGERING. — Een soldaat van het 2e gidsen, D. genaamd was in Februari gedeserteerd, naar Frankrijk gevlucht, daar getrouwd en tot nu met zijne vrouw naar Brussel terug gekeerd.

De gendarmen bij middel van eenen naamloozen brief verwittigd, kwamen vrijdag om hem aan te houden.

Maar D. had zich opgesloten.

De gendarmerie riepen krachtens bevel van de militaire overheid de hulp der policie in, doch deze weigerde aan het bevel van den kolonel te gehoorzamen. Zij hadden enkel te luisteren naar een mandaat van het parket.

De gendarmen kwamen toen met een mandaat van den krijgsauditeur ; dit hielp even weinig, want het moest een mandaat zijn van den procureur des konings.

Al dat geloop vroeg veel tijd, zoodat het dinsdag geworden was, toen men met al die pleegvormen klaar was. En al dien tijd werd door gendarmen de wacht gehouden op het portaal, voor de deur der kamer, die D. onlangs binnen gebarricadeerd had, terwijl de geburen de echtgenooten langs de vensters en deuren het eten en drinken toestaken.

Eindelijk, toen men, met hulp van eenen smid de deur meende te openen, kwam hij zich vrijwillig aanbienen, uit medelijden voor zijne vrouw, die de ontbeeringen der belegering niet langer vedragen kon.

Onder het bravogeroep der geburen werd hij naar de gevangenis gebracht.

— GROOTE DIEFSTAL IN EEN HOTEL. — Een aanzienlijke diefstal werd gepleegd, ten nadeele van eene vreemde familie, in een der grootste hotels van Brussel.

De reizigers verlieten het hotel in Augustius maar aangezien zij zouden terugkeeren, lieten zij er een deel van hunne koffers.

Toen zij over een paar dagen terugkeerden waren al die koffers opengebroken en talrijke voorwerpen van waarde verdwenen.

— BRAND IN DE NATIONALE BANK. — Brand is gisteren morgend, ten morgend ten 5 ure 45 min. uitgebersten in het telefoonvertrek van M. den gouverneur der Nationale Bank te Brussel.

In eenige oogenblikken stonden die kamer, alsook het daarneven gelegen bureel in volle in vlam en er was drie-kwart uurs hard werken van de pompiers noodig, om het vuur uit te dooven.

Al wat zich in de twee vertrekken bevond, onder ander de boekenverzameling van M. den gouverneur, werd de prooi der vlammen.

De schade, zoo wel door het water als door het vuur aangericht moet rond de 40,000 fr. bedragen.

—De rechterlijke vacantie is den 1 October uit. Dien dag zullen al de rechtbanken des lands hunne werkzaamheden hernemen.

Het verbrekingshof houdt zijne plechtige openingszitting ten 1 uur.

Al de andere hoven en rechtbanken beginnen het jaar zonder plechtige zitting.

— De policie en de agenten der accijnsen hebben te St-Pieters-Jette eene belangrijke geheime stokerij ontdekt. Zij was ingericht in eene villa, door eenen persoon, die daar over eene maand of twee met zijn huisgezin was komen wonen, en zou juist gisteren beginnen te werken. Talrijke kuipen, met grondstoffen gevuld, werden met ander materieel in beslag genomen. De fabrikant is aangehouden.

— DOODDRONKEN KINDEREN. — Maandag namiddag vond mevr. G..., van Brussel, bij hare tehuiskomst, haar 12-jarigen zoon met eenen zijner speelmakkers op den trap liggen. Denkende zich voor een drama te bevinden, en daar de twee knapen zich niet bewogen, riep mevr. G... om hulp.

Geburen snelden op hare hulpkreten toe, en namen de twee knapen op. Een bijgeroepen geneesheer stelde weldra vast dat beide knapen smoordronken waren.

Toen de kinderen terug tot bezinning kwamen, vertelden zij dat zij ten nadeele van eenen likeurhandelaar der Blaasstraat, eene flesch genever hadden gestolen en uitgedronken.

— DOODGEREDEN. — Jozef Verduysterl, statiewerkman, mijdde zich maandag morgend voor eenen sneltrein te Saventhem, maar werd door eenen koopwarentrein overreden en schrikkelijk vermorzeld.

— Men meldt uit Saint Denis-Bovesse :

BIJNA EEN SCHRIKKELIJK SPOORWEGONGELUK. — Een expresstrein van Namen naar Brussel reed Zondag morgend in volle vaart door de statie. Eene deur van een der rijtuigen van den expresstrein was men weet niet hoe, geopend en deze deur botste met geweld tegen eene deur van eenen gewonen trein die in de statie stond te wachten. Eene dame, die deze deur had opengedaan om af te stappen, had niet gezien dat zij langs den verkeerden kant opendeed en zij werd bijna tusschen de twee deuren verpletterd. Tegen de onvoorzichtige is proces-verbaal opgemaakt.

— AVONTUREN VAN EEN LUCHTREIZIGER. — Onze lezers kennen het avontuur van den Gentschen luchtreiziger Goossens, die tijdens den storm van 10 en 11 Sept. met eene tot nu toe ongekende snelheid het luchtruim doorkliefde en, na een groot deel van Europa doorvlogen, het kanaal bereikt te hebben, nabij Calais weer vaste grond onder de voeten voelde.

Die Goossens voelt nu nog vasteren grond, den grond der gevangenis.

Hij is namelijk te Rijsel achter het slot gezet, beschuldigd eene zekere som afgetruggeld te hebben van M. Glineur, hotelhouder aldaar.

Zondag moest hij eene opstijging doen te Wattrelos met zijn *Titan*.

In Holland, te Nantes, Calais en Duinkerke zouden, volgens Gentsche bladen, ook klachten tegen hem ingediend zijn voor zelfde misdrijven.

Goossens werd zaterdag voor den onderzoeksrechter gebracht. Daar werd hem herinnerd dat hij Belgisch deserteur is, en in 1892 uit Frankrijk was gezet. Hij bekende het eerste maar loochende het tweede.

Het blijkt dat hij over eenigen tijd bij M. Glineur kwam, in uniform van kapitein van een Hollandsch schip en zoo goed wist te praten, dat M. Glineur hem 400 fr. gaf.

G. vergat echter de som weer te geven.

Men voorziet dat hij nog zoo spoedig niet zal losgelaten worden.

— Men meldt uit Nieuwpoort :

Maandag morgend heeft de zee een lijk aangespoeld. De drenkeling moet een Belgisch visscher zijn. De bemanning der lichtschepen verklaren dat zij in de laatste dagen verschillige lijken hebben zien drijven, wat dost vreezen voor verschillige schipbreuken. Men is ongerust over het lot van vier sloepen, die reeds 15 dagen zee tellen, dus vier of vijf dagen meer dan den gewonen duurtijd eene reis.

— Men meldt uit Namen :

De reizigerstrein van Namen naar Brussel bevond zich maandag tusschen Gonzée en Gembloers, als op korten afstand van de eerstgemelde der twee staties, een vuurschot werd gelost. Een kogel vloog door een rijtuig van 3e klas. Er werd gelukkiglijk niemand getroffen. Bij de aankomst te Gembloers heeft de treinoverste eene klacht neergelegd. Een onderzoek is geopend.

— Te Bracquegnies is eene koolmijnschacht ingestort. Een werkman is gedood en drie zijn gekwetst.

— MOORD TE MONTIGNIES — Het parket van Charleroi onderzoekt te Montignies-Neuville eene droevige zaak.

Een oude man, Jos. Deprotite genaamd, had een kleine jongen, het zoontje van eenen mijnwerker, eene bestraffing toegediend.

De mijnwerker, De Kremer genaamd, woedend hierover, ging den ouden man vinden, beleedigde hem wierp hem op den grond en trapte en stampte hem toen met zooveel geweld, dat de ouderling in den volgenden nacht overleed.

De Kremer is aangehouden. Hij is getrouwd en vader van 4 kinderen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

KOLOSSALE BRAND TE MARSEILLE. — Een verschrikkelijke brand barstte maandag avond ten 10 ure uit in eene oliesiagerij. De brand ontstond in eenen zolder, waar olieachtige zaden opgestapeld waren. In eenige oogenblikken stond de fabriek in volle vlam.

Van alle kanten hoorde men ontploffingen, veroorzaakt door de gas, die zich in de olievaten opgestapeld had.

De pompiers van alle posten der stad, onmiddelijk toegesneld, bekampten den brand, maar de vlammen door een hevigen wind aangewakkerd, bedreigden de nabijliggende huizen.

20 huizen werden onder den grootsten schrik der inwoners ontruimd.

De brand breidde zich uit tot verscheidene omliggende werkhuizen.

Op zeker oogenblik vreesde men dat heel het kwartier de prooi der vlammen zou geworden zijn. Gelukkiglijk is rond middernacht alle gevaar geweken, voor hetgeen de nabijliggende huizen betreft, maar de fabriek brandde steeds voort.

* * *

Marseille, 21 Sept.

De brand der oliesiagerij Gounelle heeft eene zeer groote uitbreiding genomen.

De fabriek was omringd door de bloemmolen Ranotte, de zeepziederij Dumay en door andere nijverheidsgestichten.

Een sterke oosterwind deed een regen van gensters op de nabijliggende huizen neervallen, hetgeen talrijke gedeeltelijke branden deed uitbarsten.

Bijna geheel het arme kwartier stond in brand.

Te middernacht was de brand overal geblusch en was hij beperkt tot de fabriek, die geheel in asch gelegd is. De pompiers denken dat het vuur nog verscheidene dagen onder de puinen zal broeien.

Tot hiertoe nog geen ongelukken aan menschen.

Italië.

UIT HET VATIKAAN. — Z. H. de Paus heeft dezer dagen, tegen alle gewoonten in, zijne zusters aan zijn tafel genoodigd. Tot hiertoe gold als regel der etikette, dat nooit iemand met den Paus aan dezelfde tafel mocht spijzen, maar de tegenwoordige Paus houdt niet van die strenge dame, die men etikette noemt, en zoo het bericht waar is, schijnt hij wel degelijk voornemens er op verscheiden punten meê af te breken.

De laatste schikkingen zijn nu genomen voor het bezoek van den tsaar en de tsarina in het Vatikaan, in overeenkomst tusschen den H. Stoel en het Russisch gezantschap bij den H. Vader. De De vorsten zullen vertrekken uit het paleis Calitzin, zetel van dit gezantschap en officieel naar het Vatikaan gaan, waar zij met het gewoon ceremonieel voor vorsten zullen ontvangen worden.

Op den steen, die Riese in het huis zal geplaatst worden, waar Pius X geboren werd, zal het volgende opschrift staan :

Pius X. (Giuseppe Sarto) werd in dit huis geboren, die 2 Juni 1835 ; bewijs aan de wereld gegeven, dat Christus-God de arme en heilige nederigheid weet te bekleeden met de hoogste macht en grootheid.

De gemeenteraad van Riese heeft aan de straat, die naar het onderlijk huis van den H. Vader voert, den naam Giuseppe Sarto gegeven.

— Z. H. de Paus heeft een lichten aanval van flerecijn in den rechten voet. Hij heeft zijne wandelingen in de hovingen opgeschortst, maar zet zijne ontvangsten voort. Dinsdag ontving hij verschillende hooggeplaatste personen.

De officieuze « Agenzia Italiana » verzekert dat, kort na zijne troonsbestijging, Pius X eene brief van gelukwenschen ontving van den koning van Italië en dat Z. H. daarop zeer vriendelijk geantwoord heeft.

Wij deelen dit onder voorbehoud meê.

De eerw. h. Hitze, de beroemde Duitsche socioloog van Gladbach, is tot protonotaris-apostolicus benoemd.

Engeland.

ONGELUK. — In een steenkolenmijn, bij Ferryhill, Engelsch graafschap Durham, zijn 66 paarden gestikt door het springen van eene stoompijp. Er was tevens een gedeelte van den gang ingestort, zoodat men niet bij de arme dieren kon komen, die blijkbaar veel hebben geleden voor zij bezweken. Duizend mannen en jongens, die in de mijn arbeiden, zijn door het ongelijk zonder werk.

Oostenrijk.

167 KILOMETERS IN HET UUR. — Een electrische trein tusschen Marienfelde en Zossen, heeft zaterdag bij een proeftocht 167 kilometers in het uur afgelegd.

Wanneer we in herinnering brengen dat een der snelste wielrenners, Tommy Hall, in het uur 84 kilometers 104 meters aflegde, en dat de grootste gemiddelde snelheid van motoren op de baan 101 tot 104 kilometers bedraagt, dan kan men zich eenigzins een begrip vormen van de snelheid waarmee de reizigers van dezen trein zich hebben voortbewogen.

Algemeene opstand in Macedonië.

VLUCHTELINGEN UIT TURKIJE.

Het getal vluchtelingen van Adrianopel in het departement Bourgas, dezer dagen aangekomen overtreft de 10,000.

* * *

DE TURKSCHE GRUWELEN.

Een document op officieele gegevens gesteund, somt de Turksche gruwelen op in het distrikt Kirkilissé. Men geeft de namen op van 48 dorpen, waar de Turken gemoord gebrand en allerlei uitspattingen bedreven hebben.

* * *

Men seint uit Soffia aan *Times* :

Italië en Engeland hebben de Aulgaarsche nota nog niet beantwoord.

Het antwoord van Frankrijk is opgesteld in sympathieke bewoordingen.

Oostenrijk en Rusland verwittigen Bulgarië dat, zoo de oorlog uitbreekt, hij zal gelocaliseerd, het *statu quo* daarna zal behouden en hervormingsplan eveneens behouden zal worden ; dat Turkeije ten slotte het recht heeft troepen op zijne grens te scharen en de opmerkingen van Bulgarië dienaangaande ongegrond zijn.